

รายงานการสอบสวนโรคเบื้องต้นกรณีผู้ป่วยอาหารเป็นพิษ จากการรับประทานเห็ดพิษ ที่อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย

ความเป็นมา

เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 สำนักระบาดวิทยา ได้รับทราบข่าวว่ามีผู้ป่วยที่มีอาการอาหารเป็นพิษ หลังรับประทานเห็ดป่า จำนวน 5 ราย (เสียชีวิต 2 ราย) ที่อำเภอ ท่าลี่ จังหวัดเลย ดังนั้น สำนักระบาดวิทยา ร่วมกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ จึงได้ออกไปสอบสวนโรค ตั้งแต่วันที่ 15 – 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2547

วัตถุประสงค์

1. เพื่อยืนยันการวินิจฉัยและการระบาดของโรค
2. เพื่อศึกษาลักษณะทางระบาดวิทยาของโรค ตามบุคคล เวลา สถานที่
3. เพื่อหาแนวทางในการควบคุม และป้องกันการแพร่กระจายของโรค

วิธีการศึกษา

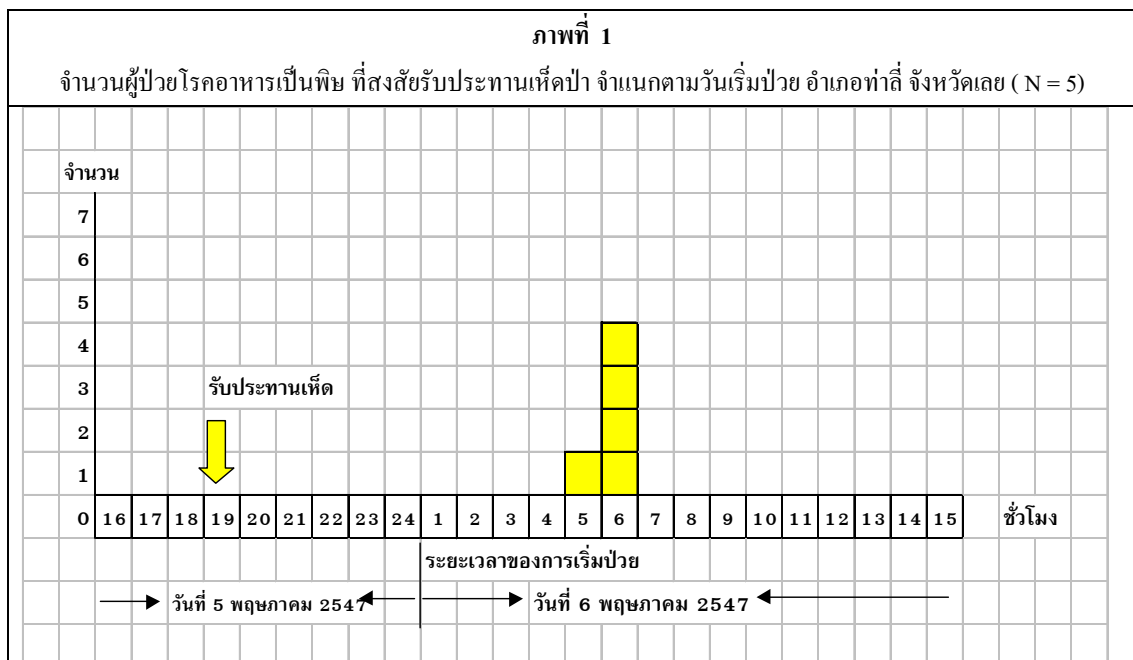
1. ทบทวนบันทึกผู้ป่วยด้วยโรคอาหารเป็นพิษ และ อาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ด ที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลท่าลี่ ตั้งแต่วันที่ 1 – 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 จากข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา (รายงาน 506)
2. ทบทวนบันทึกการรักษาผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตจากการรับประทานเห็ดครั้งนี้ ที่โรงพยาบาลท่าลี่ และโรงพยาบาลเลย
3. ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมในหมู่บ้านหนองบง ตำบลน้ำทูน อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลยโดยมีนิยามผู้ป่วยดังนี้ ผู้ที่มีอาการอย่างน้อย 2 อาการดังต่อไปนี้ คือ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดมวนท้อง ถ่ายเหลว
4. ศึกษาวิธีการคัดเลือก การปรุง/ประกอบอาหาร และการรับประทานเห็ดป่า โดยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม (Cross-sectional survey) ชาวบ้านใน หมู่ 2 บ้านหนองบง ตำบลน้ำทูน อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยทำการสัมภาษณ์ชาวบ้านทุกคนที่พบในขณะทำการศึกษา
5. เก็บตัวอย่างเห็ดป่า ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำนวน 30 ตัวอย่าง

ผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปหมู่ 2 บ้านหนองบง ตำบลน้ำทูน อำเภอท่าลี่

มีประชากรทั้งหมด 816 คน จำนวน 163 หลังคาเรือน 186 ครอบครัว ระยะทางห่างจากอำเภอเมือง 80 กิโลเมตร ห่างจากอำเภอท่าลี่ 44 กิโลเมตร การคมนาคมจากหมู่บ้านมาตัวอำเภอเป็นถนนลูกรัง หมู่บ้านตั้งอยู่กลางหุบเขาโดยมีภูเขาล้อมรอบ มีพื้นที่ติดต่อกับอำเภอภูเรือ มีลำน้ำทูนและอ่างเก็บน้ำบนเขาภูเป็นแหล่งน้ำใช้ ประชากรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.0) ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ปลูกข้าวโพด, ถั่ว, ข้าว)

จากการทบทวนบันทึกการรักษาผู้ป่วย 3 ปีย้อนหลัง ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลท่าลี่ พบว่า มีผู้ป่วยด้วยโรคอาหารเป็นพิษ ในปี พ.ศ. 2544 จำนวน 54 ราย ในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 13 ราย ในปี พ.ศ. 2546 จำนวน 3 ราย และในปี พ.ศ. 2547 จำนวน 5 ราย ไม่พบผู้ป่วยด้วยอาหารเป็นพิษจากเห็ดพิษ ในปี พ.ศ. 2544 - 2546 และจากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน ตั้งแต่วันที่ 15 - 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 พบผู้ป่วยด้วยอาหารเป็นพิษจากเห็ดพิษทั้งหมดที่อาศัยในหมู่ 2 บ้านหนองบง ตำบลน้ำทูน อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จำนวน 5 ราย (อัตราป่วย 0.19 ต่อประชากร 1,000 คน) เป็นเพศชาย 2 ราย และเพศหญิง 3 ราย พบผู้ป่วยอายุระหว่าง 20 – 92 ปี อายุเฉลี่ย (มัธยฐาน) 44 ปี เสียชีวิต 3 ราย (อัตราป่วยตาย ร้อยละ 60.0) อีก 2 รายเข้ารับการรักษาตัวในหอผู้ป่วยหนัก

จากลักษณะของกราฟแสดงจำนวนผู้ป่วยกระจายตามเวลาเริ่มป่วย พบว่า มีลักษณะเข้าได้กับการระบาดชนิด แหล่งโรคร่วม (Common source outbreak)

พบว่า ผู้ป่วยทั้งหมดเป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน จากการสัมภาษณ์พบว่า ญาติซึ่งอยู่บ้านติดกันกับครอบครัว ผู้ป่วยเก็บเห็ดป่าเพื่อนำมาขายให้กับผู้ค้าคนกลาง และมีเห็ดส่วนหนึ่งถูกคัดทิ้ง เนื่องจากผู้ค้าคนกลางคาดว่าเป็นเห็ดพิษ แต่สมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ปรุงอาหารในครอบครัว ได้นำเห็ดที่ถูกคัดทิ้งเหล่านี้มาประกอบอาหาร เนื่องจากคิดว่าไม่ใช่เห็ดพิษเพราะเคยรับประทานเห็ดที่มีลักษณะเดียวกันแต่ไม่มีอาการผิดปกติ ในครั้งนี้ได้นำเห็ดป่าเหล่านี้มาแกงรวมกันโดยประกอบด้วยเห็ดหลายชนิด เช่น เห็ดระโงก เป็นต้น โดยรับประทานร่วมกัน 5 คน จากสมาชิกครอบครัวทั้งหมด 6 คน (เด็กอายุ 1 ปี 4 เดือน ไม่ได้รับประทาน) ในวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 เวลาประมาณ 19.00 น. หลังจากนั้นเริ่มมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย ในวันที่ 6 พฤษภาคม 2547 โดยผู้ป่วยหญิง รายแรกอายุ 92 ปี เริ่มมีอาการเวลาประมาณ 05.00 น. และผู้ป่วยที่เหลือเริ่มมีอาการเวลาประมาณ 06.00 น. พร้อม ๆ กัน จากนั้นได้เข้ารับการรักษาคณะที่โรงพยาบาลท่าลี่ แพทย์วินิจฉัยว่าเป็นโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ด ผู้ป่วยทั้งหมดมีอาการดีขึ้นภายหลังการรักษา ต่อมาในวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ผู้ป่วยหญิงรายแรกอายุ 92 ปี เริ่มมีอาการความดันโลหิตต่ำ ได้ส่งตัวเข้ารับการรักษาคณะที่โรงพยาบาลเลย ต่อมาได้เสียชีวิตในวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ด้วยภาวะช็อค และในวันเดียวกัน ผู้ป่วยอีก 4 รายได้ถูกนำส่งเข้ารับการรักษาคณะที่โรงพยาบาลเลย โดยมี 2 ราย เสียชีวิต เป็นผู้ป่วยชายอายุ 42 ปี และผู้ป่วยหญิงอายุ 26 ปี ตามลำดับ เสียชีวิตด้วยภาวะตับวาย (Fulminant hepatic failure with mushroom poisoning) ในวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ทั้ง 2 ราย

สำหรับผู้ป่วยอีก 2 รายที่รับการรักษาในหอผู้ป่วยหนัก เป็นผู้ป่วยชายอายุ 27 ปี ขณะมีอาการดีขึ้น เตรียมตัวย้ายเข้าตึกผู้ป่วยสามัญ และผู้ป่วยหญิงอายุ 42 ปี ยังอยู่ในหอผู้ป่วยหนักเพื่อติดตามอาการอย่างใกล้ชิดและใส่ท่อช่วยหายใจและเครื่องช่วยหายใจอยู่ในขณะนี้

ตารางที่ 1 ลักษณะทางคลินิก ของผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ระหว่างวันที่ 5 - 6 พฤษภาคม 2547 (N=5)

อาการ	จำนวน	ร้อยละ
คลื่นไส้-อาเจียน	4	80.0
ปวดท้อง	3	60.0
ถ่ายเหลว	2	40.0
ตัวเหลือง	2	40.0
ปวดศีรษะ	1	20.0

ลักษณะทางคลินิก ของผู้ป่วย พบว่า มีอาการคลื่นไส้ – อาเจียน ร้อยละ 80.0 รองลงมาคือ ปวดท้อง ร้อยละ 60.0 และ ถ่ายเหลว และ ตัวเหลือง ร้อยละ 40.0 เท่ากันตามลำดับ

การศึกษาสิ่งแวดล้อม

บริเวณที่ชาวบ้านไปเก็บเห็ดมารับประทานหรือขาย อยู่บนภูเขาซึ่งต้องใช้เวลาในการเดินทางไปเก็บเห็ด ประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นที่ราบบนเขา มีป่าต้นก่อและไม้เต็งสลัดกับทุ่งหญ้าเป็นระยะ ๆ ใช้เป็นที่เลี้ยงโค กระบือ แหล่งเห็ดอยู่ในป่าต้นก่อและไม้เต็งขึ้นกระจายอยู่ทั่วไป

การศึกษาพฤติกรรมกรรมการรับประทานเห็ด

จากการสัมภาษณ์ ชาวบ้านโดยใช้แบบสอบถาม ได้ทำการสัมภาษณ์ ชาวบ้านทั้งหมด 56 ราย โดยผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเพศชาย 26 คน และเพศหญิง 30 คน อายุระหว่าง 12 - 96 ปี (มัธยฐาน 45 ปี) โดยที่ส่วนใหญ่มีอาชีพทำไร่ (ร้อยละ 92.9) และที่เหลือคือทำนา

จากการสัมภาษณ์พบว่า ทุกรายเคยรับประทานเห็ด และแหล่งของเห็ดที่เป็นหลักคือ เก็บเห็ดที่ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติ (ร้อยละ 100) และนำมาผ่านความร้อนก่อนรับประทาน โดยมักรับประทานเป็นแบบใช้เห็ดหลายชนิดรวมกัน (ร้อยละ 87.5) ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบทุกคน (ยกเว้นเพียงรายเดียว) ตอบว่าเคยบริโภคเห็ดระโงก และตามด้วยเห็ดชนิดอื่น รอง ๆ ลงมา แต่มีเพียง 2 คน (ร้อยละ 3.6) ที่ให้ประวัติว่า เคยมีอาการมาจากพิษเห็ด สำหรับการซักถามความเชื่อเกี่ยวกับวิธีการทดสอบว่าเป็นเห็ดพิษหรือไม่ (ซึ่งความเชื่อในแบบสอบถามทั้งหมดใช้ไม่ได้ผลกับเห็ดระโงก) พบว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่ให้คำตอบว่าไม่ทราบ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การศึกษาลักษณะของประชากรจำแนกตามประสบการณ์การรับประทานเห็ด		
ลักษณะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประวัติการรับประทานเห็ด		
- เคย	56	100
2. ประวัติการดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับรับประทานเห็ด		
- มี	2	3.6
- ไม่มี	54	96.4
3. หากบริโภคเห็ด เห็ดได้จากแหล่งใด		
- เก็บเห็ดตามธรรมชาติ	56	100
- ซื้อเห็ด (ตามธรรมชาติ)	9	16.1
- ซื้อเห็ด (เห็ดเพาะปลูก)	18	32.1
4. การปรุงประกอบ		
- ต้ม	56	100
- ปิ้งย่าง	47	83.9
- นึ่ง	34	60.7
- ผัด	11	19.7
- ไม่ได้ปรุง (กินเห็ดสด)	0	0
5. ลักษณะของการรับประทานเห็ด		
- กินเห็ดชนิดเดียว	7	12.5
- กินเห็ดเครื่อง (หลายชนิดรวมกัน)	49	87.5
6. ชนิดของเห็ดที่บริโภค		
- เห็ดระโงก	55	98.2
- เห็ดไค	46	82.1
- เห็ดหน้าหมูหน้ามอญ	30	53.6
- เห็ดผึ้ง	20	35.7
- เห็ดขอนไม้	8	14.3
- เห็ดอื่น ๆ	2	3.6

ลักษณะ	จำนวน	ร้อยละ	
7. ประวัติการรับประทานเห็ดแล้วมาเห็ด / พืชเห็ด			
- เคยมาเห็ด	2	3.6	
- ไม่เคยมาเห็ด	54	96.4	
	มีพิษ	ไม่มีพิษ	ไม่ทราบ
8. ความเชื่อเรื่องการทดสอบเห็ดไม่มีพิษ			
- หุงเห็ดกับข้าวแล้วข้าวไม่เปลี่ยนสี	3 (5.4)	30 (53.6)	23 (41.1)
- เห็ดที่มีร่องรอยสัตว์หรือหนอนกัดแทะ	1 (1.8)	35 (62.5)	20 (35.7)
- เห็ดที่เคยขึ้นที่เดิมที่เคยเก็บรับประทาน	1 (1.8)	18 (32.1)	37 (66.1)
- เห็ดระโงกที่ยังเป็นไข่/อ่อน	0	2 (3.6)	54 (96.4)
- เห็ดระโงกที่ขอบดอกเรียบ	6 (10.7)	2 (3.6)	48 (85.7)
- เห็ดระโงกที่ขอบดอกไม่เรียบหรือมีรอยฉีก	0	6 (10.7)	50 (89.3)
- เห็ดที่ซื้อจากคนเก็บเห็ดขายประจำ	1 (1.8)	13 (23.2)	42 (75.0)
- เห็ดที่ไม่มียาง	0	9 (16.1)	47 (83.9)

สำหรับผลการตรวจชนิดของเห็ดตัวอย่างที่เก็บในพื้นที่ ขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างรอผลการวิเคราะห์

วิจารณ์

จากอาการและอาการแสดงของผู้ป่วยพบว่า มีลักษณะเข้าได้กับการป่วยจากการรับประทานเห็ดพิษสกุล *Amanita spp.* เนื่องจากในระยะแรกมีอาการทางระบบทางเดินอาหารประมาณ 8 - 9 ชั่วโมงหลังจากรับประทานเห็ด หลังจากนั้นระยะที่สอง อาการรุนแรงขึ้นเข้าได้กับลักษณะการรับประทานพิษ *Amatoxins* ซึ่งจะมีผลกระทบต่อ ตับ ไต สมอง แล้วเสียชีวิต ในวันที่ 3 - 5 หลังจากรับประทาน

จากการศึกษาข้อมูลทางวิชาการพบว่า เห็ดระโงก สกุล *Amanita spp.* ในประเทศไทย มีทั้งประเภทไม่มีพิษ รับประทานได้ และประเภทมีพิษไม่สามารถนำมารับประทานได้ เนื่องจากสารพิษที่ทำให้เกิดอาการรุนแรงจนถึงชีวิตคือ *Amatoxins* ซึ่งไม่ละลายน้ำและไม่สลายด้วยความร้อน เห็ดทั้งสองประเภทไม่สามารถแยกกันด้วยตาเปล่าได้ และพบว่าความรู้และความเชื่อในการเลือกและรับประทานเห็ดที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติของชาวบ้านสืบทอดกันจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งบางครั้งความเชื่อนี้ไม่สามารถใช้ได้กับเห็ดทุกชนิด

จากการทบทวนข้อมูลเฝ้าระวังในโรงพยาบาลท่าลี่ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา และไม่พบรายงานการป่วยด้วยโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษเลยนั้น อาจเป็นไปได้ว่าผู้รายงานไม่ได้แยกชนิดของอาหารเป็นพิษในการรายงาน โดยรายงานรวมไปกับอาหารเป็นพิษชนิดอื่น ๆ หรืออาจไม่มีผู้ป่วยมาจริง ๆ ก็ได้ จากข้อมูลที่สำรวจชาวบ้านในหมู่บ้านของผู้ป่วยพบว่า มีผู้ที่เคยมีอาการอาหารเป็นพิษจากเห็ด 2 ราย ซึ่งมีอาการในปีก่อนหน้านี้ แต่ไม่ได้ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลทั้ง 2 ราย

การศึกษาที่ผ่านมา พบว่าผู้รับประทานเห็ดชนิดนี้มีอัตราป่วยตายสูงถึงร้อยละ 20 - 90 ขึ้นกับความไวต่อสารพิษ *Amatoxins* ในแต่ละบุคคล และ อัตราป่วยตายในเด็กอายุต่ำกว่า 10 ปี มากกว่าร้อยละ 50.0⁵ รวมถึงวิธีการรักษาในการศึกษาครั้งนี้พบว่าอัตราป่วยตายสูงร้อยละ 60.0 (3/5) ซึ่งอาจเป็นจากการที่มีจำนวนผู้ป่วยน้อย และยังขาดความรู้ทางด้านการรักษาที่เหมาะสม นอกจากนี้ในเหตุการณ์ครั้งอื่น ๆ อาจพบปัญหาเกี่ยวกับการที่ไม่ได้ประวัติการรับประทานเห็ด ทำให้การวินิจฉัยโรคผิดพลาด ทำให้ได้รับการรักษาไม่ทันท่วงที ในประเทศไทย มีรายงานการป่วยและเสียชีวิตจากเห็ดพิษหลายครั้ง โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมถึงการศึกษากรณีผู้ป่วยอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษที่ อำเภอปัว จังหวัดน่าน* ซึ่งน่าจะเกิดจากเห็ดชนิดเดียวกัน

สำหรับความรู้ด้านการรักษาผู้ป่วยที่รับประทานเห็ดชนิดนี้ในปัจจุบัน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ⁴ คือ

1) Gastric decontaminants ควรดำเนินการภายใน 1 - 2 ชั่วโมงหลังจากรับประทานเห็ด ใช้วิธีการลดสารพิษ โดยการล้างท้อง และให้ Activated charcoal หากเกิน 6 ชั่วโมงไปแล้ว มักให้ ipecac หรือล้างท้อง

2) Pharmacologic antidotes เป็นวิธีการที่ยังอยู่ระหว่างการทดลองเพื่อผลการรักษา โดยการใช้ยาเพื่อแก้พิษ ได้แก่ Penicillin G ขนาด 1,000,000 U/kg/d IV infusion ในผู้ใหญ่, 600,000 U/d IV ในทารก และ 900,000 – 1,200,000 U/d IV ในเด็ก

ข้อมูลจากการสำรวจพฤติกรรมการรับประทานเห็ดในชุมชนพบว่า พื้นที่ที่มีการรับประทานเห็ดค่อนข้างมาก โดยที่ทั้งหมดเคยรับประทานเห็ดระโงก จึงมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดการป่วยจากการรับประทานเห็ดระโงก ชนิดที่มีพิษ จากการสัมภาษณ์เรื่องการทดสอบพิษของเห็ดระโงกนั้นพบว่า ชาวบ้านยังไม่มีความรู้ดีพอ ทั้งนี้ควรให้การศึกษาและทำความเข้าใจกับชาวบ้าน ถึงวิธีการใช้ทดสอบพิษที่เหมาะสมกับเห็ดอันตรายที่มีอยู่ในพื้นที่ด้วย

มาตรการการควบคุมโรคที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

1. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและสำนักงานสาธารณสุขอำเภอได้ประกาศเตือนเรื่องการเลือกและรับประทานเห็ดในช่วงนี้ โดยเฉพาะเห็ดป่าไม่ควรรับประทาน
2. สัมมนาสื่อมวลชน เรื่องการรับประทานเห็ด
3. แจ้งสถานบริการสาธารณสุขทุกแห่งที่พบผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษให้ซักประวัติอย่างละเอียด ว่ามีประวัติการรับประทานเห็ดหรือไม่ เพื่อการวินิจฉัยที่ถูกต้องและรวดเร็ว ให้ได้รับการรักษาอย่างทันที่

สรุปผลการศึกษา

มีการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ มีผู้ป่วย 5 ราย เสียชีวิต 3 ราย ที่หมู่ 2 บ้านหนองบง ตำบลน้ำพูน อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จากลักษณะของเห็ดรวมถึงอาการของผู้ป่วยคาดว่าน่าจะเป็นเห็ดพิษสกุล *Amanita spp.* ขณะนี้ได้ดำเนินการป้องกันควบคุมโรคไปแล้วโดยการให้การศึกษาแก่ประชาชนรวมถึงเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

คณะผู้ดำเนินการศึกษา

1. นายแพทย์ฐิติพงษ์	ยิ่งยง	สำนักกระบาลวิทยา
2. นางสาวเกษร	แถวโนนจั่ว	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น
3. นางรัชณี	มาศย์ภูธร	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น
4. นางสาวอังษณา	ยศปัญญา	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย
5. นายอนุสรณ์	อยู่เย็น	กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
6. นายอุเทน	ดวงแก้ว	สถานีอนามัยหนองบง

กิตติกรรมประกาศ

1. นายแพทย์วิวัฒน์ ก่อวิริยกุล นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเลย
 2. นายแพทย์สุรชัย นิวิศยะกุล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเลย
 3. แพทย์หญิงกรรณิการ์ นิวิศยะกุล หัวหน้ากลุ่มงานอายุรกรรม โรงพยาบาลเลย
 4. นายจรูญ ปัทมาลัย สาธารณสุขอำเภอท่าลี่
 5. นายแพทย์ศรีศักดิ์ ตั้งจิตธรรม ผู้อำนวยการโรงพยาบาลท่าลี่
 6. นายจำรัส มะลิสอน อาจารย์โรงเรียนบ้านหนองบง
 7. แพทย์หญิงพจมาน ศิริอารยาภรณ์ สำนักกระบาลวิทยา
- และผู้เกี่ยวข้องในการเข้าสอบสวนโรคในครั้งนี้ทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

1. พ.ท.ขยยุทธ ขจรวิทย์. วารสารสมาคมนักวิจัยและเพาะเห็ดแห่งประเทศไทย. หน้า 52-56.
2. ราชบัณฑิตยสถาน. เห็ดกินได้และเห็ดมีพิษในประเทศไทย 2539.
3. อรุณี จันทรสันทิต, บก. สมาคมนักวิจัยและเพาะเห็ดแห่งประเทศไทย. เห็ดพิษ. 2543.
4. Andrew K Chang, e-medicine.com. Toxicity Mushroom – Amatoxin. June 26, 2003.
5. S Zevin MD, D Dempsey MD, K Olsen MD. California Poison Control System, *Amanita phalloides* Mushroom Poisoning – Northern California January 1997. MMWR June 6, 1997.